

них проваджень, скерували 150 обвинувальних актів до суду. З них 142 — стосувалися військових злочинів, решта — одержання неправомірної вигоди, зловживання впливом та інші.

Серед осіб, щодо яких у перші місяці роботи ДБР були відкриті кримінальні провадження, фігурують 1639 правоохоронців, 1391 військовослужбовець, 66 суддів, 3 народних депутата та 25 посадовців категорії «А». Директор ДБР повідомив, що Бюро також розпочало розслідувати ті злочини, розкриттям яких в фактично ніхто не займався на території України. А саме:

- перевищення службових повноважень, яке супроводжувалося насильством або погрозою в насильстві, застосуванням зброї чи спеціальних засобів, застосуванням дій, що ображають особисту гідність потерпілого, та дії за відсутності ознак катування — 245 проваджень;

- катування — 14 проваджень.

Це складні злочини, які не можуть бути швидко розкриті.

А й справді, щоб стати реально незалежним правоохоронним органом іншого шляху у нас просто немає. Головне, щоб громадянське суспільство та правозахисні органи також давало тверезу оцінку реаліям, бачачи не тільки погані сторони, але й підтримуючи правильні кроки.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» ***Курганський Олександр Валерійович.***

Тетенко О. І.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ КОРУПЦІЇ ТА НЕПОТИЗМУ У ФУНКЦІОНУВАННІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Проблема корумпованості української влади на сьогоднішній день є питанням дуже гострим та актуальним. Одним з державних органів запобігання корупції високопосадовців, оскільки, на думку громадськості саме представники вищих гілок влади в Україні є найбільш корумпованими, є нещодавно створений новий правоохоронний орган — Державне бюро розслідувань. Та чи зможе він виконувати свої прямі функції?

Через те, що Державне бюро розслідувань покликано розкривати корупційні злочини щодо високопосадовців, його працівники будуть мати справу з великими сумами грошей, тому існує ризик, що співробітники ДБР можуть самі стати корупціонерами та покривати інших корупціонерів-високопосадовців, отримуючи від них хабарі тощо. Існує реальна спокуса можливості більш матеріально забезпеченого життя.

Для зменшення ризику випадків корупції працівників бюро держава повинна забезпечити достатні соціальні гарантії, захистити від тиску з боку впливових корупціонерів-високопосадовців їх та їхні родини як у межах професійної діяльності, так і у всіх інших сферах життя. На даний час, запропонований у законі максимальний розмір посадового окладу для державних службовців будь-якої зі структур просто не може бути конкурентоздатним у порівнянні з приватним сектором, який є більш престижним та має можливість запропонувати працівнику кращі умови праці, тобто передбачена у законі система соціальних гарантій, не відповідає зазначеній меті.

Співробітниками ДБР мають стати люди з дійсно високими моральними якостями та цінностями, які зможуть забезпечити реальне запобігання корупції в Україні.

Але як проводити відбір на посади до цього державного органу саме за високими моральними цінностями? Як звичайний громадянин нашої країни зможе впевнитися у доброчесності намірів працівника? Це питання досі залишається відкритим. Це ж наскільки прозорою та відкритою повинна буди діяльність Державного бюро розслідувань, щоб все ж таки відновити довіру суспільства до правоохоронних органів, щоб громадяни були певні, що ДБР дійсно виконує свої функції та місії, що насправді ведеться боротьба з корупцією, а не вигадуються прес-службою красиві казки для людей.

Громадськість має бути впевнена, що це не черговий державний орган, створений для того, щоб вкрати як можна більше грошей з держбюджету, що гроші громадян, які вони сплачують у вигляді податків, йдуть не в карман корупціонеру-високопосадовцю, а на забезпечення боротьби зі злочинністю. Підтримка з боку народу є необхідною для нормального функціонування державного органу, тому якнайшвидше необхідно повернути довіру населення до органів державної влади, їх впевненість у захищеності від свавілля з боку високопосадовців, довести, що органи державної влади в Україні формуються на основі принципу меритократії та не допускають випадки непотизму.

Зараз, на жаль, меритократія у нашій країні майже не реалізована, а непотизм навпаки процвітає. Хоча відповідно до ст. 32 Закону Укра-

їни «Про державну службу» не допускається призначення на посаду державної служби особи, яка буде прямо підпорядкована близькій особі або якій будуть прямо підпорядковані близькі особи. З цього випливають цілком логічні запитання: чи виконує закон свої безпосередні функції та чи є він ефективним регулятором суспільних відносин?

До актуальних проблем корумпованості державної влади також можна віднести часті випадки, коли у законі чітко та однозначно прописані вимоги до кандидатів на певну посаду державної служби, а по факту посаду займає людина, яка зовсім не відповідає цим вимогам. У цій ситуації виникають логічні питання: як ця людина отримала цю посаду? Може тут має місце кумівство або хабарництво? І чому ігноруються вимоги закону? Чи справді принцип верховенства права, закріплений у ст. 8 Конституції України, має хоч якусь юридичну силу у житті, а не тільки гарно написаний на папері?

Через те, що жоден з корупціонерів-високопосадовців не зацікавлений у діяльності Державного бюро розслідувань, а навпаки, то велика «корупційна машина» може просто не дати ДБР нормально здійснювати свої функції, всіляко їх обмежувати та заважати їм. Цей багаторічний налагоджений корупційний механізм зацікавлений у збереженні відсутності будь-якого контролю з боку держави та населення, правової невизначеності та непрозорості його професійної діяльності, а саме прозорість операцій, що відбуваються у середині державних структур та належний громадський контроль помітно б помитнули цей механізм.

Помітною перевагою діяльності бюро є те, що вони активно ведуть офіційні сторінки у соціальних мережах, інформують людей про результати своєї діяльності та отримують зворотній зв'язок, що, на мою думку, збільшує довіру з боку представників молодшої групи населення, що користується цими соціальними мережами.

Існує багато країн-прикладів з низьким рівнем корупції, а це означає, що корупцію все ж таки можна подолати:

- забезпечити законом більш жорстке покарання без можливості його уникнення;

- впровадити певні привілеї, бонуси або грошове винагородження за повідомлення про корупцію відповідним органам;

- надати право держслужбовцям легально збільшити свій прибуток.

Можна сподіватись, що Державне бюро розслідувань — це початок нового ефективного етапу боротьби з корупцією в Україні, період активних змін, що стане зламним для такого явища як корупція, а співробітники ДБР — це люди, що мають щирі наміри змінити долю країни на краще, здійснити революцію у сфері державної влади та

припинити розповсюдження корупції, і для цього вони будуть сумлінно та справедливо виконувати свої обов'язки згідно із законом.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук **Кіслиця Ірина Олександрівна**.

Trincha A.

student of the 1st course of the Faculty of International Legal Relations
of the National University «Odesa Law Academy»

STATE BUREAU OF INVESTIGATION AGAINST THE TRADITION OF IMPUNITY OF OFFICIALS

The announcement about the commencement of the work of the State Bureau of Investigation (SBI) was passed due to the introduction in 2018 of martial law and traditionally fierce political battles. Meanwhile, 102 investigators of the central apparatus and 193 local investigation offices of the SBI, after successful passing of the contest, swore an oath and began their duties in investigating crimes (Про Національне бюро розслідувань: Указ Президента України від 24 квіт. 1997 р. No 371/97 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/371/97/ed19980723>).

The State Bureau of Investigation is the latest element in the system of new pre-trial investigation bodies. The first mention of the SBI appeared in the new Criminal Procedural Code of Ukraine from 2012. It was stated there that the SBI should work no later than November 2017.

The Law «On State Bureau of Investigation» was approved in 2015, after which the procedure for the competitive selection of its governing body began. It was marked by numerous scandals and a backlash between government officials and law enforcement elites among themselves for the control of this body. All these are not very good in terms of democracy events significantly delayed the process, which led to the fact that the announcement of the start of the SBI was made a year later (Рішення Конституційного суду України від 6 лип. 1998 р. No 10- рп/98 у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України від 24 квіт. 1997 р. № 371 «Про національне бюро розслідувань України» (справа № 03/2444–97 від 6 лип. 1998 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v010p710–98/ed19980723>).